

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.022.03.2016
P/16/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/071 – Kształcenie w szkołach dla dorosłych	
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku	
Kontroler	Wojciech Olszewski – doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LBI/86/2016 z 13 października 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)	
Jednostka kontrolowana	Policealna Szkoła „COSINUS” w Białymstoku, 15-879 Białystok, ul. Św. Rocha 3A.	
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agnieszka Łajewska Dyrektor Szkoły ¹	(dowód: akta kontroli str. 3-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, organizację i realizację procesu dydaktycznego w Szkole w latach 2013 – 2016.

Podstawą oceny jest uzyskiwana przez szkołę skuteczność kształcenia, bowiem z większości egzaminów zewnętrznych na poszczególne kwalifikacje słuchacze uzyskiwali wyniki lepsze lub równe średniej krajowej. Natomiast nie szła w parze z tym efektywność kształcenia, bowiem tylko od 10,1% do 35,7% słuchaczy zostawało absolwentami Szkoły. Do Szkoły przyjmowano kandydatów z wymaganym wykształceniem. W wymaganym wymiarze realizowano wszystkie obowiązkowe zajęcia edukacyjne, a prowadzący je nauczyciele posiadali wymagane kwalifikacje oraz przygotowanie pedagogiczne. Kształcenie odbywało się w cyklach zgodnych z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego³ i w wymaganym wymiarze godzin. Prawidłowo także prowadzono dokumentację przebiegu nauczania, a zwłaszcza księgę uczniów i dzienniki lekcyjne.

Nieprawidłowości dotyczyły głównie:

- niewyegzekwowania przez Szkołę od części słuchaczy zaświadczeń lekarskich zawierających orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wymaganych przez art. 20k ust. 1 pkt. 4 ustawy o systemie oświaty⁴,
- pozyskiwania przez Szkołę danych osobowych wykraczających poza zakres określony w art. 20t ust. 1 ww. ustawy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prowadzenie procesu rekrutacji

¹ Od 6 lutego 2014 r.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Dz. U. z 2012 r. poz. 7 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, zwana dalej „ustawą o systemie oświaty”.

1.1. Szkoła Policealna COSINUS w Białymstoku (wpisana do ewidencji Prezydenta Miasta Białegostoku)⁵ jest placówką niepubliczną, prowadzoną przez Cosinus Sp. z o.o. w Łodzi. Posiada uprawnienia szkoły publicznej od 1 września 2008 r.⁶

(dowód: akta kontroli str. 10-24)

Kształcenie rozpoczęło w roku szkolnym 2008/2009 na jednym kierunku⁷. W roku szkolnym 2011/2012 ofertę edukacyjną rozszerzono o 10 kierunków, w tym: technik rachunkowości, technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik usług kosmetycznych, opiekun w domu pomocy społecznej, technik ochrony fizycznej osób i mienia, technik informatyk⁸. W roku szkolnym 2014/2015 ofertę edukacyjną rozszerzono o kolejne dwa kierunki: opiekun medyczny (od 1 września 2014 r.) i technik masażysta (od 1 lutego 2015 r.)⁹. Według stanu (na 30.09.2016 r.) do Szkoły uczęszczało ogółem 980 słuchaczy, z tego: 125 sposobujących się do zawodu nr 334306 – technik administracji (łącznie z czterech semestrów kształcenia), 120 słuchaczy uczących się w zawodzie nr 431103 – technik rachunkowości (łącznie z czterech semestrów), 183 słuchaczy w zawodzie nr 325509 - technik bezpieczeństwa i higieny pracy (łącznie z trzech semestrów), 163 słuchaczy w zawodzie nr 514207 – technik usług kosmetycznych (łącznie z czterech semestrów), 146 słuchaczy w zawodzie nr 351203 – technik Informatyk (łącznie z czterech semestrów), 104 słuchaczy w zawodzie nr 541315 – technik ochrony fizycznej osób i mienia (łącznie z czterech semestrów), 57 słuchaczy w zawodzie nr 532102 – opiekun medyczny (łącznie na dwóch semestrach), 44 słuchaczy w zawodzie nr 325402 – technik masażysta (łącznie na dwóch z czterech semestrów) oraz 38 słuchaczy na kierunku nr 341203 – opiekun w domu pomocy społecznej. Na uruchomione kierunki przyjęto wszystkich (chętnych) kandydatów posiadających wymagane wykształcenie. (dowód: akta kontroli str. 10-24, 25-27, 28-31, 32)

Dyrektor Szkoły wyjaśniając działania podejmowane w zakresie uruchamiania nowych kierunków i analizy rynku pracy, podała że *Szkoły Cosinus w Białymstoku stale i aktywnie analizują regionalny rynek pracy oraz rynek szkolnictwa zawodowego. W zakresie naszych obowiązków jest stała analiza w/w rynków. Porównujemy szkoły zawodowe oraz ich ofertę kształcenia w pełnym wachlarzu zawodów. Na bazie efektów naszej pracy przeprowadzana jest analiza, w której brana jest pod uwagę różnorodność oferowanych kierunków kształcenia w regionie północno-wschodnim oraz ich położenie demograficzne. W sposób ciągły prowadzona jest analiza opinii osób kontaktujących się z sekretariatami szkoły na temat atrakcyjności kształcenia w danych zawodach, ich dostępności oraz zapotrzebowanie na rynku pracy (rozmowy indywidualne). Prowadzone są również konsultacje z partnerami szkół, zakładami pracy (pracodawcami), w których słuchacze odbywają praktyki zawodowe, odnośnie potrzeb rynku pracy. Jednym ze sposobów zdobywania informacji jest uczestnictwo szkoły w życiu kulturalnym i społecznym regionu, gdzie przeprowadzane są ankiety, których opracowanie i analiza pozwala nam na modyfikowanie naszej oferty edukacyjnej pod kątem potrzeb przyszłych pracodawców oraz oczekiwań naszych słuchaczy (np. stopniowe wygaszanie kierunku ODPS, a uruchamianie kierunku Opiekun Medyczny, który ma znacznie większe uprawnienia zawodowe). Rozpoznania potrzeb w zakresie kształcenia osób dorosłych dokonujemy również w oparciu o analizy naszych naborów na konkretne kierunki, w odniesieniu do lat poprzednich, analizę ofert pracy dostępnych w Powiatowych Urzędach Pracy, analizę ofert pracy dostępnych w internecie,*

⁵ Zaświadczenie Prezydenta Miasta Białegostoku EKS.V.4320/29/08 z 25 czerwca 2008 r. wydane na Zaoczną Policealną Szkołę Administracji „COSINUS” w Białymstoku kształcąca w zawodzie technik administracji, ze zmianami: 7 czerwca 2011 r. dodającą 10 kierunków kształcenia, 14 lipca 2011 r. zmiany nazwy szkoły, 24 września 2014 r. dodaniu kierunku kształcenia – opiekun medyczny, 5 listopada 2014 r. zmiany nazwy szkoły na Policealną Szkołę „Cosinus” w Białymstoku, 21 stycznia 2015 r. dodaniu kierunku technik masażysta oraz zmian w zakresie miejsc prowadzenia zajęć dydaktycznych, zmianach adresu organu prowadzącego.

⁶ Zaświadczenie Miasta Białegostoku EKS.V.4321/11/08 z 25 czerwca 2008 r.

⁷ Technik administracji.

⁸ Ponadto: technik prac biurowych, technik organizacji reklamy, technik hotelarstwa i technik logistyki. Pozytywna opinia Podlaskiego Kuratora Oświaty z 10 maja 2011 r.

⁹ Odpowiednio: pozytywne opinie: Ministra Zdrowia z 23 czerwca 2014 r. i Podlaskiego Kuratora Oświaty z 3.09.2014 r. oraz Ministra Zdrowia z 11 grudnia 2014 r. i Podlaskiego Kuratora Oświaty z 31.12.2014 r.

analizę danych na stronach Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży dotyczących zdawalności w poszczególnych kwalifikacjach zawodowych.

Jednocześnie pragnę nadmienić, że z analizy rynku pracy wynika, iż istnieje zapotrzebowanie na kierunki, w których szkoły policealne nie mogą kształcić. Między innymi dotyczy to kierunków Technik Logistyki, Technik Hotelarstwa, Technik Organizacji Reklamy, itp. Pragnę też zauważyć, że z rozmów, które sama przeprowadzam wśród słuchaczy wynika, że są oni przekonani o pozytywnym wpływie zdobywanego wykształcenia na znalezienie pracy, przede wszystkim w „najbliższej okolicy” bądź z uwzględnieniem wahadłowych dojazdów do pracy. Natomiast pracodawcy uważają naszą ofertę szkoły zawodowej za adekwatną do ich potrzeb jeśli chodzi o kierunki kształcenia.

(dowód: akta kontroli str. 596-607)

1.2. Informację o naborze do Szkoły (w badanych latach szkolnych) upowszechniano dwupoziomowo: [1] przez Organ prowadzący – Cosinus Spółka z o.o. – działania ogólnokrajowe, polegające głównie na zamieszczeniu materiałów reklamowo-informacyjnych na własnej stronie internetowej¹⁰, w innych środkach masowego przekazu o zasięgu ogólnokrajowym (kampanie marketingowe w Internecie, prasie, radiu, telewizji), przygotowywaniu materiałów promocyjnych (m.in. broszur, gazetek, plakatów, plansz reklamowych, gadżetów), w tym materiałów sprofilowanych pod poszczególne lokalizacje szkół oraz organizowaniu konkursów¹¹ i promocji¹². [2] przez lokalną obsługę szkół Cosinus – działania na terenie województwa podlaskiego polegające głównie na: zamieszczeniu materiałów reklamowo-informacyjnych na lokalnych portalach internetowych¹³, w prasie lokalnej¹⁴ w formie (płatnych) ogłoszeń, umieszczaniu reklam i banerów w większych miejscowościach województwa podlaskiego, dystrybucji ulotek, udziału w lokalnych festynach, targach szkolnych na terenie województwa. Słuchaczom oferowano również karty rabatowe uprawniające do zniżek w wybranych podmiotach w tym działających na rynku lokalnym. W materiałach tych informowano o zakresie kształcenia na kierunkach objętych rekrutacją, wymaganiach dla kandydatów, terminach i miejscu składania wniosków oraz podawano dane kontaktowe. Zasadniczym motywem tych materiałów była bezpłatność kształcenia w szkołach Cosinus.

W Szkole badano źródła pozyskiwania informacji przez kandydatów o szkole, co zdecydowało o wyborze szkoły oraz przesłanki podjęcia nauki w szkole. W roku szkolnym 2015/2016 (w semestrze jesiennym i wiosennym) przeprowadzono badania ankietowe wśród kandydatów obejmując łącznie 243 osoby, ustalając z jakich źródeł kandydaci uzyskali informacje o szkole (głównie od znajomych, kolegów, poprzez Internet, ulotki, prasę, radio), dlaczego zdecydowali się na szkołę Cosinus (głównie: darmowa szkoła, dobra opinia o szkole, dobra lokalizacja) oraz przyczyny rozpoczęcia nauki w szkole (chęć podniesienia kwalifikacji – 69% respondentów, renta rodzinna, zasiłek lub inne świadczenia – 9% respondentów, konieczność podniesienia kwalifikacji – 6% respondentów).

(dowód: akta kontroli str. 33-60, 61, 62-65)

1.3. Analiza dokumentacji 30 słuchaczy¹⁵ wykazała, że podczas rekrutacji spełniono wymogi określone w art. 20k ust. 1 pkt. 4 ustawy o systemie oświaty, dotyczące posiadania wymaganego wykształcenia, bowiem do Szkoły przyjęto kandydatów z wykształceniem średnim. Natomiast w przypadku dziewięciu z 30 słuchaczy (30%) brak było zaświadczeń lekarskich, o których mowa w statutach Szkoły, w tym w siedmiu¹⁶ przypadkach również o których mowa w art. 20f ust. 1 pkt 2 ustawy. W pozostałych 21 przypadkach zaświadczenia te, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2014 r.

¹⁰ www.cosinus.pl

¹¹ Na przykład promocja dla słuchaczy którzy przyprawdzą do Szkół Cosinus znajomych (100 zł za każdą przyprawdzoną osobę i 5000 zł nagrody głównej, tablety i ipody, osobom które przyprawdzą największą ilość znajomych).

¹² Na przykład bezpłatny pakiet „Office 365” dla wszystkich słuchaczy szkoły Cosinus.

¹³ Na przykład: <http://www.bialystokonline.pl/szkoly-policealne-i-podyplomowe,kategoria,6,02,1.html>.

¹⁴ „Kurier Poranny”, „Gazeta Współczesna”.

¹⁵ Wybranych losowo spośród zaewidencjonowanych w Księdze słuchaczy.

¹⁶ W siedmiu przypadkach zaświadczeń lekarskich nie było u kandydatów przyjętych po 18 stycznia 2014 r., tj. po wejściu w życie art. 20f i 20k ustawy o systemie oświaty.

w sprawie badań lekarskich kandydatów do szkół ponadgimnazjalnych lub wyższych i na kwalifikacyjne kursy zawodowe, uczniów tych szkół, studentów, słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz uczestników studiów doktoranckich¹⁷, zawierały orzeczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu. Dodatkowo w przypadku słuchaczy kierunku technik ochrony fizycznej osób i mienia pobierano od słuchaczy oświadczenie o niekaralności. (dowód: akta kontroli str. 66-72)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W aktach rekrutacyjnych 7 z 30 słuchaczy brakowało zaświadczeń lekarskich zawierających orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wymaganych od kandydatów przyjmowanych do szkoły ponadgimnazjalnej dla dorosłych przez art. 20f pkt 2 i art. 20k ust. 1 pkt 4 ustawy o systemie oświaty. Dotyczyło to słuchaczy takich kierunków jak: technik informatyk (dwóch słuchaczy), technik bezpieczeństwa i higieny pracy, opiekun medyczny, technik usług kosmetycznych, technik rachunkowości i technik administracji (po jednym słuchaczu). Posiadanie wymienionego zaświadczenia jest jedną z przesłanek przyjęcia kandydata do szkoły. (dowód: akta kontroli str. 66-72)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że zgodnie z § 17 pkt. 3 Statutu szkoły: „Podstawą przyjęcia słuchacza do szkoły jest świadectwo ukończenia szkoły średniej lub świadectwo dojrzałości (oryginał, duplikat, odpis lub kopia potwierdzona notarialnie), kwestionariusz osobowy oraz odbycie rozmowy kwalifikacyjnej.” Osoba, która spełni powyższe wymogi staje się aktywnym słuchaczem szkoły. W myśl §17 pkt. 5 Statutu szkoły: „Słuchacz zobowiązany jest dostarczyć zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do nauki w wybranym zawodzie”.

Zgodnie z tym zapisem Słuchacz jest zobligowany do dostarczenia w/w dokumentu w trakcie trwania nauki. W przypadku poddanych analizie dokumentów trzydziestu osób, z których dziewięć nie dostarczyło zaświadczeń lekarskich informując, że siedem z dziewięciu osób zostało skreślonych z listy słuchaczy z uwagi na fakt, że nie uczęszczało na zajęcia i nie uzyskało promocji na semestr wyższy. Jedna z pozostałych dwóch osób w międzyczasie doniosła zaświadczenia lekarskie, natomiast druga zobowiązała się dostarczyć je do połowy grudnia 2016 r. zgodnie z zapisem Statutu szkoły. (dowód: akta kontroli str. 596-607)

2. We wszystkich analizowanych aktach rekrutacyjnych 30 słuchaczy znajdowały się kserokopie dowodów osobistych tych słuchaczy, a więc dokumentacja, która nie jest wymagana przy składaniu wniosku o przyjęcie do szkoły, ani nie podlega dostarczeniu na żądanie przewodniczącego komisji rekrutacyjnej, stosownie do art. 20t ust. 1-7 ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli str. 66-72)

Dyrektor Szkoły w sprawie kserowania dowodów osobistych wyjaśniła, że zakres danych osobowych, które mogą być gromadzone w szkole wynika z przepisów szczegółowych m.in. rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania. Regulacje tego rozporządzenia są podstawą uprawnienia i obowiązku szkoły do gromadzenia określonych danych osobowych, takich jak: imię (imiona) i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, numer PESEL, adres zamieszkania. Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 1 z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji. Przetwarzanie danych osobowych przez szkoły i placówki oświatowe odbywa się na ogół w oparciu o następujące przesłanki: przetwarzanie jest niezbędne do realizacji uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, art. 23 ust.

¹⁷ Dz. U. z 2014 r. poz. 1144.

1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, osoba, której dane dotyczą, wyraziła zgodę na ich przetwarzanie – art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Z ustawy o ochronie danych osobowych (także z ustawy o ewidencji i dowodach osobistych) nie wynika zakaz kserowania dowodu osobistego. Zgodnie z przyjętym orzecznictwem (vide: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 grudnia 2001 r., sygn. akt II SA 2869/2000), gromadzenie danych poprzez wykonanie kopii dokumentu zawierającego dane osobowe jest kwestią techniczną; posługiwanie się taką czy inną techniką utrwalania tych danych (kopiowanie lub przepisywanie) nie przesądza samo przez się o legalności albo nielegalności tego utrwalania (przetwarzania). Należy przyjąć, iż udział w procesie rekrutacji do szkoły, rodzi konieczność pobrania, przetwarzania oraz weryfikacji danych osobowych, co uzasadnienie znajduje także w tym, aby osoby, które zapisują się do szkoły nie posługiwały się czyjąś tożsamością, co leży w interesie także słuchaczy szkoły. (dowód: akta kontroli str. 596-607)

NIK zauważa, że powołane rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji¹⁸ (dalej rozporządzenie MEN z 29.08.2014 r.) nie przewiduje pobierania kopii dokumentów potwierdzających tożsamość słuchaczy, wymaga natomiast: wpisania do księgi słuchaczy nieposiadających numeru PESEL serii i numeru paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość (§ 8) oraz dokonywania wpisów w księdze słuchaczy na podstawie dowodów osobistych lub innych dokumentów tożsamości słuchacza (§ 9). Tym samym, zakres i sposób pozyskiwania danych osobowych słuchaczy został unormowany w sposób, który nie wymaga pobierania od słuchacza kopii dokumentu tożsamości.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że regulacje zawarte w statucie Szkoły, dotyczące przyjęcia słuchaczy (§ 17 pkt. 3 i 5) nie są zgodne z obowiązującymi od 18 stycznia 2014 r. regulacjami wprowadzonymi art. 20k ustawy o systemie oświaty, w świetle których posiadanie zaświadczenia lekarskiego jest również warunkiem przyjęcia do szkoły, podczas gdy uregulowania statutu odnoszą się do wymaganego wykształcenia, zaś zaświadczenie lekarskie słuchacz może dostarczyć już w trakcie nauki.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, prowadzone przez Szkołę procesy rekrutacji.

2. Sposób organizacji kształcenia w szkole

Opis stanu faktycznego

2.1. Obowiązujące w Szkole programy nauczania na objętych analizą kierunkach (technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik usług kosmetycznych oraz technik informatyk), do użytku szkolnego dopuścił dyrektor Szkoły. Są to programy o strukturze przedmiotowej zaadoptowane na potrzeby szkół policealnych Cosinus.

(dowód: akta kontroli str. 73-86, 87-95, 98-101)

Z ustaleń kontroli doraźnej przeprowadzonej (na zlecenie NIK) przez Podlaskiego Kuratora Oświaty w Białymstoku (dalej: „kontrola KO w Białymstoku”) wynika, że programy nauczania były zgodne z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach¹⁹ (dalej rozporządzenie MEN z 07.02.2012 r.). (dowód: akta kontroli str. 87-95)

¹⁸ Dz. U. 2014, poz. 1170, ze zm. (do 03.09.2014 r. obowiązywało rozporządzenie MEN z dnia 19. 02. 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji, Dz. U. Nr 23, poz. 225 ze zm.).

¹⁹ Dz. U. z 2012 r. poz. 184 ze zm.

2.2. Z ustaleń kontroli KO w Białymstoku²⁰ wynika, że:

- kształcenie w Szkole odbywało się w cyklu 1,5 rocznym (w zawodzie technik bezpieczeństwa i higieny pracy) lub dwuletnim (w zawodach technik usług kosmetycznych i technik informatyk), co było zgodne z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego²¹,
- realizowane były wszystkie zajęcia edukacyjne zawarte w szkolnym planie nauczania,
- łączny wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w tym praktyki zawodowej był zgodny z planem nauczania,
- w zawodzie technik bezpieczeństwa i higieny pracy wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych wynosił: 20 godzin dla podstawy przedsiębiorczości, 255 godzin dla kształcenia zawodowego teoretycznego i 255 godzin dla kształcenia zawodowego praktycznego, a w zawodach technik usług kosmetycznych i technik informatyk odpowiednio 30 godzin, 340 godzin i 340 godzin, co było zgodne z ust. 2 Załącznika nr 13 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych²²,
- praktyki zawodowe były realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodzie, tj. 4 tygodnie (160 godzin). Praktyki zawodowe organizowane były w branżowych zakładach pracy na podstawie pisemnej umowy między Szkołą a jednostką przyjmującą. Losowo analizowane dzienniczki praktyk wskazywały na pełną realizację programu praktyk zawodowych,
- w zawodzie technik bezpieczeństwa i higieny pracy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych dla słuchaczy poszczególnych semestrów wynosił dla semestrów I i III - po 175 godzin, dla semestru II – 180 godzin, a zawodach technik usług kosmetycznych i technik informatyk po 175 godzin w każdym z czterech semestrów, co było zgodne z ust. 3 pkt 2 Załącznika nr 13 do ww. rozporządzenia,
- w cyklu kształcenia 2013/2014 – 2014/2015 w zawodach technik usług kosmetycznych oraz technik bezpieczeństwa i higieny pracy realizowano niektóre zajęcia w wymiarze innym niż określony w szkolnym planie nauczania, nie zmieniając łącznej liczby godzin kształcenia zawodowego, co wynikało z przyjęcia słuchaczy z innych szkół i realizacją różnic programowych, jak również umożliwienia nauki słuchaczom, którzy wcześniej przerwali naukę i wrócili aby ją ukończyć,
- na wszystkich objętych analizą kierunkach kształcenia oprócz zajęć wynikających ze szkolnych planów nauczania, realizowano zajęcia dodatkowe (w pierwszych semestrach) oraz zajęcia fakultatywne (na późniejszych semestrach) w wymiarze od 20 do 30 godzin, mających na celu lepsze przygotowanie słuchaczy do egzaminów zawodowych. (dowód: akta kontroli str. 87-95)

2.3. Zajęcia dydaktyczne prowadzone były w pomieszczeniach szkół publicznych, z którymi organ prowadzący zawarł umowy najmu²³ obejmujące sale dydaktyczne, sale komputerowe, pokoje nauczycielskie, pomieszczenia na sekretariaty, pomieszczenia na dokumenty i sprzęt, sale gimnastyczne oraz świetlicę z zapleczem. Zajęcia praktyczne z zawodów technik masażyście, technik usług kosmetycznych, opiekun medyczny i opiekun domu pomocy społecznej prowadzono w pracowniach w Publicznym Gimnazjum Nr 13 w Białymstoku, z tego pracowni do zajęć praktycznych opiekuna medycznego i opiekuna w domu pomocy społecznej zlokalizowane były w podpiwniczeniu. Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku nie wydawał zgody na odstępowanie od zagłębienia dla pomieszczeń, w których były usytuowane

²⁰ W odniesieniu do trzech poddanych analizie zawodów: technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik usług kosmetycznych, technik informatyk.

²¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 7 ze zm.

²² Dz. U. z 2012 r. poz. 204 ze zm.

²³ Umowy obowiązujące w dniu rozpoczęcia niniejszej kontroli, tj. 17 października 2016 r. zawarte z: Publicznym Gimnazjum Nr 13 w Białymstoku i Zespołem Szkół Ogólnokształcących Nr 3 w Białymstoku.

te pracowni.²⁴ W czasie kontroli trwały prace związane z przenoszeniem tych pracowni do nowego obiektu²⁵, gdzie zaadoptowano sześć pomieszczeń na pracowni w zawodach opiekun medyczny, opiekun w domu pomocy społecznej, technik usług kosmetycznych i technik masażysta. W wyniku oględzin stwierdzono, że część wyposażenia pomieszczeń na kierunku technik bezpieczeństwa i higieny pracy i technik informatyk, nie odpowiadały warunkom wyznaczonym w części III Opis kształcenia w poszczególnych zawodach załącznika do rozporządzenia MEN z 07.02.2012 r., co szerzej opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(dowód: akta kontroli str. 102-110, 111-112, 113-117, 118-121)

Ankietowani słuchacze i absolwenci (77 osób) pozytywnie ocenili bazę dydaktyczną Szkoły, z tego: w 25 przypadkach jako bardzo dobrą (32,5%), 35 jako dobrą (45,4%), w 15 przypadkach jako przeciętną (19,5%), zaś w jednym przypadku jako złą.

(dowód: akta kontroli str. 124-202)

Kontrola warunków higieniczno-sanitarnych Szkoły i jej terenu oraz zgodności wyposażenia z obowiązującymi normami (certyfikatami i atestami) przeprowadzona przez Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku²⁶ nie wykazała nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 113-117, 118-121)

2.4. Dyrektor Szkoły, zgodnie z wymogiem § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach²⁷, przeprowadzała (corocznie) kontrolę zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkolnych²⁸. Oceny stanu sanitarnego sporządzane były dla poszczególnych obiektów szkolnych w których wynajmowano pomieszczenia. W 2015 roku były to obiekty trzech szkół²⁹, a w 2016 roku dwóch. W ocenie stanu sanitarnego z 2015 roku przeprowadzonej dla pomieszczeń Publicznego Gimnazjum nr 13 w Białymstoku, Dyrektor Szkoły wskazała, że pomieszczenia dwóch pracowni „medycznych” znajdują się poniżej terenu urządzonego przy budynku, stwierdzając, że potrzebna jest nowa lokalizacja dla tych pracowni. Efektem podjętych działań było pozyskanie nowych pomieszczeń, co omówiono powyżej (w ppkt. 2.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego). Ponadto w zawieranych umowach najmu pomieszczeń w szkołach publicznych wynajmujący oświadczali, że przedmiot najmu spełnia wymogi bezpieczeństwa i higieny pobytu w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, przewidziane w ww. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r.

(dowód: akta kontroli str. 102-110, 359-388)

2.5. W Szkole prowadzona była dokumentacja przebiegu nauczania w formach określonych w rozporządzeniu MEN z 29.08.2014 r. Analiza ww. dokumentacji wykazała, że w dziennikach lekcyjnych odnotowywane były semestralne plany zajęć, dane osobowe słuchaczy, wpisane były tematy przeprowadzonych zajęć (potwierdzone podpisem nauczyciela prowadzącego zajęcia) z adnotacją o realizacji programu oraz oceny uzyskane przez uczestników z poszczególnych przedmiotów. W semestrze jesiennym roku szkolnego 2014/2015 do dzienników z poszczególnych zajęć prowadzono listy obecności, na których słuchacze potwierdzali podpisami swoją obecność. Od semestru wiosennego 2014/2015 słuchacze potwierdzają obecność podpisami w dziennikach lekcyjnych. Dla każdego słuchacza przez okres jego nauki, prowadzone były arkusze ocen, w których zawarte były wpisy zgodne z § 15 ww. rozporządzenia. Słuchaczom zgodnie z § 17 ww. rozporządzenia wydane były też indeksy. Dokumentację przebiegu nauczania stanowiły też uchwały Rady

²⁴ Zgodnie z zapisem w § 73 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422, ze zm.) w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi w budynku oświaty, wychowania i nauki poziom podłogi powinien znajdować się co najmniej 0,3 m powyżej terenu urządzonego przy budynku.

²⁵ Umowa przedwstępna najmu pomieszczeń z 21 września 2016 r. zawarta z Archidiecezją Białostocką Parafią p.w. Św. Rocha w Białymstoku.

²⁶ Kontrola zlecona na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK.

²⁷ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.

²⁸ Kontrole przeprowadzone 31 sierpnia 2015 r. i 31 sierpnia 2016 r.

²⁹ Oprócz szkół wymienionych w przypisie nr 21 również Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Białymstoku.

Pedagogicznej Szkoły (zgrupowane w skrócie wg. poszczególnych lat szkolnych), protokoły egzaminów semestralnych słuchaczy oraz rejestry wydanych zaświadczeń o przebiegu nauczania prowadzony dla poszczególnych kierunków.

(dowód: akta kontroli str. 87-95, 242-303, 304-333, 341-358, 518)

2.6. W Szkole prowadzono Księgę słuchaczy, a oględziny wykazały, że zawierała ona dane wykazane w § 6 ust 2, 3 i 5 rozporządzenia MEN z dnia 29 sierpnia 2014 r. W porządku chronologicznym, dokonywano w Księdze wpisów danych osobowych słuchaczy (imię/imiona i nazwisko, data i miejsce urodzenia, numer PESEL oraz adres zamieszkania słuchacza), a także dotyczących daty rozpoczęcia nauki, kierunku oraz numeru semestru, na który słuchacza przyjęto, datę wypisania ze szkoły, semestr wypisania ze szkoły, powód wypisania się ze szkoły, datę wydania dokumentów słuchaczowi, datę ukończenia szkoły, numer wydanego świadectwa będący tożsamym z numerem słuchacza. Na dzień przeprowadzania oględzin³⁰ Księga słuchaczy zawierała 10.560 wpisów.

(dowód: akta kontroli str. 241)

2.7. W okresie objętym kontrolą Podlaski Kurator Oświaty w Białymstoku przeprowadził w Szkole ewaluację zewnętrzną w obszarze uwzględniania przez Szkołę w procesie edukacyjnym wniosków z analiz potwierdzających kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych (ewaluację przeprowadzono w dniach 21-23 luty 2014 roku) oceniając, że Szkoła spełnia te wymagania na poziomie C, tj. na poziomie średnim.

(dowód: akta kontroli str. 447-461)

Ponadto w dniu 11 lutego 2014 r. Podlaski Kurator Oświaty w Białymstoku przeprowadził w Szkole kontrolę dotyczącą „Przeprowadzania egzaminów semestralnych określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. Nr 83, poz. 562, ze zm.). W zakresie tym nie formułowano wniosków ani uwag.

(dowód: akta kontroli str. 445-446)

2.8. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych³¹, Szkoła posiadała Wewnętrzny System Oceniania (dalej WSO), który został ujęty w Statucie (rozdział VIII „Warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego”)³².

(dowód: akta kontroli str. 203-213, 214-228)

Kontrola KO w Białymstoku wykazała, że:

- nauczyciele poszczególnych zajęć planując pracę opracowywali plany dydaktyczne na poszczególne semestry, a także Przedmiotowe Systemy Oceniania, zawierające m.in. opracowane wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne,
- podstawą klasyfikowania słuchaczy były egzaminy semestralne przeprowadzane z poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania. Do egzaminów semestralnych dopuszczani byli słuchacze, którzy uzyskali co najmniej 50% frekwencji na zajęciach oraz uzyskali z wymaganych ćwiczeń i prac kontrolnych oceny pozytywne (do 31 sierpnia 2015 r.) lub uzyskali z zajęć, na podstawie co najmniej trzech ocen bieżących, pozytywną ocenę końcową (od 1 września 2015 r.),
- od roku szkolnego 2015/2016 egzaminy semestralne były prowadzone w formie pisemnej ze wszystkich zajęć edukacyjnych kształcenia zawodowego teoretycznego, natomiast z zajęć realizowanych w ramach kształcenia praktycznego egzaminy semestralne miały formę zadania praktycznego,

³⁰ 18 października 2016 r.

³¹ Dz. U. poz. 843 ze zm.

³² Wg Statutu obowiązującego od 1 listopada 2015 roku.

- z egzaminów semestralnych sporządzano zbiorcze protokoły, wyniki egzaminu wpisywane były w dziennikach lekcyjnych i arkuszach ocen,
- protokoły z egzaminu semestralnego zawierały wszystkie elementy określone w § 29 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania słuchaczy w szkołach publicznych, w tym zwięźłą informację o odpowiedziach słuchaczy lub sposobie wykonania zadania praktycznego,
- prawidłowo organizowano i przeprowadzano egzaminy poprawkowe.

(dowód: akta kontroli str. 87-95)

2.9. Obecność na zajęciach poszczególnych słuchaczy w roku szkolnym 2013/2014 była odnotowywana przez prowadzących zajęcia w dziennikach lekcyjnych. W semestrze jesiennym roku szkolnego 2014/2015 wprowadzono listy obecności słuchaczy (dla poszczególnych zjazdów, zajęć i godzin), które były podpisywane przez słuchaczy. Od semestru wiosennego roku szkolnego 2014/2015 słuchacze potwierdzają swoją obecność na poszczególnych zajęciach podpisami w dziennikach lekcyjnych. Analiza wybranych dzienników lekcyjnych na kierunkach: technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik informatyk oraz technik usług kosmetycznych, wykazała, że frekwencja kształtowała się w zależności od rodzaju zajęć, kierunku i semestru kształcenia i jej rozpiętość wynosiła od 24% do 100%. Największe rozpiętości we frekwencji występowały na pierwszych semestrach (I i II), lepszą frekwencją charakteryzowały się ostatnie semestry nauki – III, IV.

(dowód: akta kontroli str. 242-303)

Szkoła, zgodnie z obowiązującą w okresie objętym kontrolą uchwałą Rady Miasta Białystok³³ wprowadzała do miejskiego systemu informatycznego comiesięczne dane o frekwencji poszczególnych słuchaczy (dane słuchaczy w systemie to imię, nazwisko, adres, PESEL, kierunek, oddział, zawód). Szkoła miała możliwość wprowadzania danych o słuchaczach i ich frekwencji za poszczególne miesiące do 5 dnia miesiąca następnego. Korekty tych danych mogły być dokonywane jedynie w formie pisemnych zgłoszeń. W poszczególnych latach szkolnych (miesiące: wrzesień-grudzień i luty-czerwiec) wynosiła³⁴:

- w roku szkolnym 2013/2014 od 69,3% do 83,8% (liczba słuchaczy wynosiła od 1120 do 1894, zaś liczba słuchaczy uczestniczących w co najmniej 50% zajęć obowiązkowych wynosiła od 865 do 1415),
- w roku szkolnym 2014/2015 od 61,2% do 75,3% (liczba słuchaczy wynosiła od 1059 do 1335, zaś liczba słuchaczy uczestniczących w co najmniej 50% zajęć obowiązkowych wynosiła od 627 do 977),
- w roku szkolnym 2015/2016 od 56,7% do 71,8% (liczba słuchaczy wynosiła od 880 do 1152, zaś liczba słuchaczy uczestniczących w co najmniej 50% zajęć obowiązkowych wynosiła od 536 do 668).

Powyższe dane wskazują na pogarszającą się frekwencję, przy jednoczesnym spadku liczby słuchaczy.

Szkoła zgłaszała do Urzędu Miejskiego pisemne korekty frekwencji praktycznie w każdym z miesięcy. Dotyczyło to w szczególności: osób omyłkowo wykazanych lub nie we frekwencji, osób które nie zostały przyjęte przez system informatyczny z powodu uczęszczania na dwa kierunki (na przykład technik masażysta realizowany w systemie stacjonarnym i inny kierunek realizowany w systemie zaocznym). Największa zgłoszona korekta wystąpiła w grudniu 2015 roku i była wynikiem wewnętrznej kontroli wykazywanej

³³ Uchwała Nr XLIX/562/13 Rady Miasta Białystok z dnia 30 września 2013 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji publicznym szkołom, przedszkolom i placówkom oświatowym prowadzonym przez inną niż jednostka samorządu terytorialnego osobę prawną lub osobę fizyczną oraz niepublicznym placówkom i szkołom posiadającym uprawnienia szkoły publicznej oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości wykorzystania udzielonej dotacji.

³⁴ Liczba słuchaczy z frekwencją co najmniej 50% za poszczególne miesiące do liczby słuchaczy na pierwszy dzień miesiąca następnego.

frekwencji w 2015 roku zalecanej przez Organ prowadzący. W wyniku korekty dodatkowo zgłoszono łącznie 39 osób do dotacji, zaś 23 osoby wycofano ze zgłoszeń.

Szkoła dysponuje własnym systemem informatycznym (dostępnym dla wszystkich placówek Cosinus Spółka z o.o.) zawierających dane o słuchaczach, w tym umożliwiającym wysłanie m.in. wiadomości SMS z informacjami przypominającymi o terminach zjazdów.

(dowód: akta kontroli str. 392-420, 596-607)

Spośród 77 respondentów ankiet skierowanych do słuchaczy i absolwentów wynika, że w ośmiu przypadkach (10,4%) słuchacze wskazali, że spotkali się z w trakcie nauki z prośbą ze strony pracownika szkoły o potwierdzenie obecności na zajęciach na których nie byli obecni, zaś w pięciu (6,5%) wskazało, że potwierdzali podpisem obecność na zajęciach na których nie byli obecni.

(dowód: akta kontroli str. 124-200, 201-202)

Dyrektor szkoły odnosząc się do wyników ankiet podała, że w szkole Cosinus w Białymstoku ewidencjonowanie frekwencji jest przestrzegane w sposób bardzo rygorystyczny. Wpisy do dzienników są dokonywane w obecności wszystkich słuchaczy danego semestru pod nadzorem nauczyciela, tak więc w sposób jawny. Gdyby ktokolwiek z pracowników szkoły ośmielił się proponować słuchaczom potwierdzenie obecności w terminie, w którym Słuchacz był nieobecny, to z całą pewnością wyniki ankiety nie oscylowałyby w okolicy 9%, lecz w okolicy 90%. Tego typu zachowanie pracowników nie pozostałoby niezauważone przez dużą rzeszę słuchaczy i byłoby bardzo szeroko komentowane. W szkołach Cosinus w Białymstoku nie zdarzały, nie zdarzają i zdarzać nie będą sytuacje proszenia przez pracowników szkoły słuchaczy, aby potwierdzali swoim podpisem obecność na zajęciach, na których nie byli obecni. Takie zachowanie nie leży w interesie placówki. Szkoły Cosinus bardzo długo pracowały, na swoją renomę szkoły solidnej i uczciwej. Pragnę jednocześnie zauważyć, że zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych Na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty jednym z wymogów dopuszczenia Słuchacza do przystąpienia, do egzaminu semestralnego jest uzyskanie przez niego potwierdzonej własnoręcznym podpisem frekwencji w wymiarze minimum 50 % ilości godzin dydaktycznych dla każdego z przedmiotów, bez względu na to w jakiej formie prowadzone są zajęcia (wykłady, zajęcia praktyczne, zajęcia tematyczne w zakładach pracy). Szkoła stale zachęca swoich słuchaczy do uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych. W tym celu stosujemy różne formy przypominania o uczestniczeniu w zajęciach i co za tym idzie o potwierdzaniu swej obecności wpisami w dzienniku. Polegają one na powiadamianiu przed każdym zjazdem słuchaczy sms-ami o terminie ich odbywania się. Obsługa sekretariatów stale przypomina o obowiązku potwierdzania swej frekwencji w dziennikach zajęć. Nauczyciele zobligowani są przede mną do skrupulatnego nadzorowania wpisów w dziennikach oraz ich uzupełniania przez słuchaczy w sytuacjach, gdy wychodzą z grupą na zajęcia poza teren szkoły - zajęcia tematyczne w zakładach pracy (dzienniki nie mają prawa opuszczać budynku, w którym prowadzone są zajęcia dydaktyczne). Przykro mi, że dbałość kadry o rzetelne dbanie o dobro słuchaczy traktowana jest jako zarzut pod jej adresem ze strony słuchaczy. Moja kadra pedagogiczna skrupulatnie weryfikuje wpisy słuchaczy i nie zdarzyło się bym kiedykolwiek miała jakiegokolwiek sygnały o prośbach ze strony pracowników dotyczących potwierdzania podpisem obecności na zajęciach, w których słuchacze nie uczestniczyli. Wręcz przeciwnie słuchacze bardzo często są rozczarowani rygorystycznym podejściem szkoły odnośnie frekwencji, zwłaszcza w okresie poprzedzającym sesję egzaminacyjną, gdy każdy z nauczycieli prowadzących zajęcia podaje słuchaczowi jego procentową frekwencją, od czego uzależniona jest możliwość przystąpienia do egzaminu semestralnego.

(dowód: akta kontroli str. 596-607)

2.10. Statut Szkoły uwzględniał wszystkie elementy wyszczególnione w art. 84 ust. 2 ustawy, w tym dotyczące min. obowiązków oraz przypadków, w których mogą być skreśleni

z listy słuchacze Szkoły. W obowiązujących w okresie objętym kontrolą statutach Szkoły³⁵ określono, iż opuszczenie w danym semestrze więcej niż 50% godzin przeznaczonych na konsultacje przewidziane w szkolnym planie nauczania jest jedną (z ośmiu) przesłanek skreślenia słuchacza z listy. Jednocześnie w części statutów dotyczących warunków i sposobów oceniania wewnątrzszkolnego zaznaczono, że jednym z warunków dopuszczenia słuchacza do egzaminu semestralnego z danego przedmiotu jest uzyskanie co najmniej 50% frekwencji na tych zajęciach. (dowód: akta kontroli str. 203-2013, 214-228)

2.11. W okresie objętym kontrolą zajęcia w szkole prowadziło od 56 do 78 nauczycieli w poszczególnych semestrach. Analiza kwalifikacji nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunkach technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik usług kosmetycznych, technik informatyk w semestrze wiosennym 2015/016 (łącznie 24 osoby) wykazała, że posiadają oni kwalifikacje wymagane postanowieniami § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli³⁶. Dziewięciu spośród 24 nauczycieli, których kwalifikacje poddano analizie, posiadało również uprawnienia egzaminatora. Stosownie też do posiadanych kwalifikacji powierzono im prowadzenie poszczególnych zajęć. (dowód: akta kontroli str. 87-95, 423, 424-444)

Spośród 77 ankietowanych słuchaczy i absolwentów, wiedzę i kompetencje nauczycieli Szkoły bardzo dobrze oceniło 38 osób, dobrze oceniły 34 osoby, przeciętnie oceniły cztery osoby zaś słabo jedna osoba. (dowód: akta kontroli str. 124-200, 201-202)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niespełnieniu Warunków realizacji kształcenia w zawodzie (w zakresie wyposażenia) określonych w części III Opis kształcenia w poszczególnych zawodach załącznika do rozporządzenia MEN z 7.02.2012 r., bowiem:

- na kierunku technik bezpieczeństwa i higieny pracy nie zorganizowano stanowisk do wykonywania badań i pomiarów czynników środowiska pracy oraz do badań fizjologicznych – miernik wydatku energetycznego. Na wyposażeniu brak było fantomu do resuscytacji niemowlęcia, dziecka,
- na kierunku technik informatyk Szkoła nie dysponowała ploterem, palmtopem PDA, napędem taśmowym do archiwizacji. (dowód: akta kontroli str. 111-112)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że *badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy wykonują laboratoria, które uzyskały akredytację w tym zakresie, na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. (DZ.U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935) o systemie oceny zgodności. W związku z tym słuchacze nie mogą wykonywać pomiarów czynników szkodliwych jako przyszli inspektorzy bhp. Szkoła powyższy zakres materiału realizuje poprzez kształcenie w formie wycieczek do zakładów pracy, gdzie słuchacze, zapoznają się w sposób praktyczny z wymaganymi zagadnieniami. Natomiast ocenę ciężkości pracy – (pomiar wydatku energetycznego) - można przeprowadzać nie tylko przy użyciu miernika. Wydatek energetyczny można określić kilkoma metodami np: metody Lehmana, jest to ocena szacunkowa tabelaryczna. Szkoła Cosinus w Białymstoku kształci w oparciu o tę metodę. Bierzymy pod uwagę fakt, że koszt urządzenia, jakim jest miernik oscyluje w kwocie powyżej 4 tysięcy złotych, a podstawa programowa zakłada, że w całym cyklu kształcenia, tj. 1,5 roku nauki na realizację tego materiału należy przeznaczyć od jednej do dwóch godzin lekcyjnych. W związku z tym treści wynikające z realizacji podstawy programowej są przekazywane tak, jak wyżej wspomniałam - przy użyciu metody Lehmana. Podobnie rzecz się ma z użytkowaniem fantomów do resuscytacji. Szkoła dysponuje fantomem osoby dorosłej, z uwagi na fakt, że w zakresie podstawy programowej, to właśnie na tego typu udzielanie pierwszej pomocy jest przeznaczona największa ilość godzin dydaktycznych. Natomiast na realizację podstawy programowej z zakresu*

³⁵ Ostatnia zmiana statutu Szkoły miała miejsce 1 listopada 2015 r.

³⁶ Dz. U. z 2015 r. poz. 1264.

resuscytacji dziecka oraz niemowlęcia przypada po jednej godzinie dydaktycznej. Z tego względu na te zajęcia szkolne używane są nieodpłatnie wymagane fantomy przez naszych pracowników, którzy są czynnymi pracownikami ochrony zdrowia oraz, że ploter jest urządzeniem specjalistycznym i jest stosowany przy wydruku map i w pracach poligraficznych, używany głównie przez poligrafów i architektów, szczególnie z naciskiem na większe formaty (A1). Standardowo jest to urządzenie drogie - cena około 10 tysięcy zł, rozmiarami wykracza poza rozmiar normalnej drukarki z racji wykorzystywanych większych formatów A1 (mapy). Technik informatyk zgodnie z zakresem podstawy programowej ma znać zasadę działania tego urządzenia, z jakich elementów składowych się składa i jakie elementy w urządzeniu są elementami eksploatacyjnymi. Te zagadnienia zostały przekazane w różnych formach, między innymi na filmach instruktażowych i na podstawie dokumentacji technicznej. Posiadanie tego urządzenia na wyposażeniu szkoły nie jest adekwatne do celów kształcenia na tym kierunku, biorąc pod uwagę jego cenę, rozmiar oraz brak innego zastosowanie niż tylko urządzenie pokazowe. Palmtop PDA jest urządzeniem kojarzonym z systemem Palm OS wycofanym z produkcji około roku 2010. Urządzenie to zastąpiły smartfony i tablety oparte na systemie android. Szkoła posiada na swoim wyposażeniu tablety i na ich przykładach pokazywane są funkcjonalności tej grupy urządzeń PDA. Pocket PC i inne urządzenia o statusie historycznym są przedstawiane na podstawie filmów i prezentacji. Napędy taśmowe do archiwizacji - ich elementami składowymi jest silnik i elementy mechaniczne, są one systemami przestarzałymi (podatność na zanieczyszczenia, zwiększona awaryjność) w związku z tym zostały one wyparte przez nowsze technologie archiwizacji: archiwizacja na dyskach sieciowych synology - dyski SSD (są na wyposażeniu szkoły), technologia wirtualizacji, jako technologia mająca wbudowaną archiwizację (w tej technologii prowadzone są zajęcia w szkole, jako praktyczne ćwiczenia z virtualbox, Vmware), tworzenie archiwizacji w „chmurze”. Działanie napędów taśmowych, ich rodzaje, typy interfejsów, jako przestarzałe technologie są przedstawiane w prezentacjach i filmach instruktażowych. W trakcie przeprowadzanych Ewaluacji przez Podlaskie Kuratorium Oświaty stwierdzono, że szkoła prowadzi zajęcia z użyciem najnowszych technologii. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że kształcenie na kierunku technik informatyk wymaga dostosowania podstawy programowej pod kątem rozwoju nowych technologii. Prowadzenie zajęć dydaktycznych z użyciem tych technologii zwiększa konkurencyjność naszych słuchaczy na rynku pracy.

(dowód: akta kontroli str. 596-607)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, organizację Szkoły. Stwierdzone (w dniu kontroli) braki w wyposażeniu nie rodziły negatywnych skutków w procesie kształcenia.

3. Skuteczność i efektywność kształcenia

Opis stanu faktycznego

3.1. W roku szkolnym 2013/2014 spośród siedmiu zawodów i łącznie 11 kwalifikacji część pisemną³⁷ zaliczyło od 33,3% (technik rachunkowości – kwalifikacja A.65) do 95,2% (opiekun w domu pomocy społecznej – kwalifikacja Z.6) zdających słuchaczy, zaś praktyczną³⁸ od 32,4% (technik rachunkowości – kwalifikacja A.36) do 95,2% (opiekun w domu pomocy społecznej) słuchaczy. Z analizowanych siedmiu kwalifikacji³⁹ zdawalność części pisemnej słuchaczy Szkoły w trzech przypadkach przewyższała średnią krajową, zaś w przypadku części praktycznej dotyczyło to czterech kwalifikacji. W roku szkolnym 2014/2015 spośród siedmiu zawodów i łącznie 11 kwalifikacji część pisemną zaliczyło od 71,4% (technik informatyk – kwalifikacja E.14) do 96,5% (technik bezpieczeństwa i higieny pracy – kwalifikacja Z.13) zdających słuchaczy, zaś praktyczną od 2,6% (technik ochrony osób fizycznych i mienia – kwalifikacja Z.3) do 98,4% (technik usług kosmetycznych – kwalifikacja A.62) słuchaczy. Z analizowanych wszystkich 11 kwalifikacji zdawalność części pisemnej słuchaczy Szkoły w ośmiu przypadkach przewyższała lub była równa średniej

³⁷ Kryterium zaliczenia części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania (na 40 punktów).

³⁸ Kryterium zaliczenia części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania (na 100 punktów).

³⁹ A.36, A.65, A.61, A.62, Z.13, E.12, E.13.

krajowej, zaś w przypadku części praktycznej dotyczyło to również ośmiu kwalifikacji. W roku szkolnym 2015/2016 spośród ośmiu zawodów i łącznie 12 kwalifikacji część pisemną zaliczyło 60,5% (technik usług kosmetycznych – kwalifikacja A.61) do 100% (opiekun w domu pomocy społecznej, opiekun medyczny, technik bezpieczeństwa i higieny pracy) zdających słuchaczy, zaś praktyczną od 41,7% (technik rachunkowości – kwalifikacja A.36) do 100% (technik usług kosmetycznych – kwalifikacja A.62) słuchaczy. Z analizowanych wszystkich 12 kwalifikacji zdawalność części pisemnej słuchaczy Szkoły w ośmiu przypadkach przewyższała lub była równa średniej krajowej, zaś w przypadku części praktycznej dotyczyło to siedmiu kwalifikacji.

(dowód: akta kontroli str. 542-544, 545-595)

Spośród 77 ankietowanych słuchaczy i absolwentów, jakość nauczania w Szkole bardzo dobrze oceniło 28 osób, dobrze oceniło 39 osób, przeciętnie oceniło osiem osób zaś słabo dwie osoby.

(dowód: akta kontroli str. 124-200,201-202)

3.2. Każdorazowo po poszczególnych sesjach egzaminacyjnych egzaminów zawodowych ich wyniki były przedmiotem analiz Rady Pedagogicznej i Dyrektora Szkoły oraz zespołów przedmiotowych. Po analizach dyrektor szkoły wydawał zalecenia, dotyczyły one między innymi: [1] przeanalizowania celów i założeń poszczególnych zespołów przedmiotowych oraz dopracowania zasad współpracy między nauczycielami; [2] doskonalenia dokumentacji dydaktycznej; [3] zgłoszenia Szkoły do standaryzacji; [4] wprowadzenia od semestru jesiennego 2015/2016 próbnych egzaminów zawodowych z każdego przedmiotu; [5] poprawy przepływu informacji i wymiany doświadczeń między nauczycielami; [6] zwiększenia zaangażowania nauczycieli w pracę zespołów przedmiotowych oraz przedstawiania efektów i wniosków z prac zespołów na posiedzeniach Rady Pedagogicznej; [7] comiesięcznych spotkań Dyrektora z poszczególnymi zespołami przedmiotowymi.

(dowód: akta kontroli str. 336340, 341-358, 545-595)

3.3. W okresie objętym kontrolą cykl nauki zakończyli słuchacze wszystkich kierunków z naborów obu semestrów roku szkolnego 2013/2014, naboru jesiennego roku szkolnego 2014/2015 oraz słuchacze kierunków opiekun medyczny i technik bezpieczeństwa i higieny pracy z naboru wiosennego 2014/2015 i opiekun medyczny z naboru jesiennego roku szkolnego 2015/2016. W przypadku zakończonych cykli kształcenia dla całych naborów wynika, że absolwentami Szkoły zostało od 14,1% (61 z 432 osób przyjętych w naborze wiosennym roku szkolnego 2013/2014) do 21,0% słuchaczy (273 z 1297 osób przyjętych w naborze jesiennym roku szkolnego 2013/2014). W przypadku poszczególnych kierunków dla których cykl kształcenia się zakończył - było to od 10,1% (15 z 149 osób przyjętych w naborze jesiennym roku szkolnego 2013/2014 na kierunek technik informatyk) do 35,7% (10 z 28 osób przyjętych w naborze jesiennym roku szkolnego 2014/2015 na kierunek opiekun w domu pomocy społecznej). Wystąpił jeden przypadek rozwiązania oddziałów na dwóch kierunkach z naboru wiosennego 2013/2014 (technika administracji i technika ochrony fizycznej osób i mienia), co było skutkiem rezygnacji słuchaczy z kształcenia, jak również skreśleń z powodu nieobecności po pierwszym semestrze. Pozostała liczba słuchaczy była zbyt mała i zgodnie z postanowieniami statutu Szkoły – dawała możliwość rozwiązania oddziału w przypadku liczebności nie pozwalającej na pokrycie kosztów ich funkcjonowania – oddziały z tych naborów zostały rozwiązane.

Z analizy naborów jesiennego i wiosennego w roku szkolnym 2013/2014 i jesiennego w roku szkolnym 2014/2015 (w przypadku których zakończone zostały cykle nauczania wszystkich kierunków prowadzonych w tym czasie przez Szkołę), tj. łącznie 3092 słuchaczy, wynika, że 28,9% słuchaczy zrezygnowało z nauki, a 22,8% w pierwszym semestrze, skreślono z listy słuchaczy kolejne 52,2% osób, a 37,8% po pierwszym semestrze. Dane te wskazują, że łącznie 60,6% słuchaczy zaprzestało nauki na pierwszym semestrze.

(dowód: akta kontroli str. 542-544, 596-607)

Dyrektor Szkoły odnosząc się do skali osób zostających absolwentami Szkoły na niektórych kierunkach podała, że „niski odsetek słuchaczy kończących szkołę na kierunku technik informatyk wynika z: obszernego zakresu wiedzy technicznej, który obejmuje podstawa

programowa dla tego kierunku (techniczna obsługa urządzeń, programowanie, grafika komputerowa, tworzenie baz danych, obsługa sieci komputerowych). W nowej podstawie programowej kierunek ten posiada zakres materiału bardziej zbliżony do kierunku technika teleinformatyka i treść podstawy programowej rozczarowuje słuchaczy, ich oczekiwania odnośnie tego kierunku są niestety inne; trzech kwalifikacji zawodowych - im większa ilość kwalifikacji, tym trudniej uzyskać dyplom potwierdzający uprawnienia zawodowy z OKE - słuchacze zniechęcają się dużą ilością egzaminów zawodowych (trzech w formie testu zawodowego oraz trzech z wykonaniem praktycznym). Niepowodzenia, które pojawiają się przy zdawaniu egzaminów zawodowych sprawiają, że ich kumulacja w kolejnych sesjach egzaminów zawodowych wydaje się być słuchaczom niemożliwą do zrealizowania (zakres i różnorodność materiału), co potwierdza niska zdawalność egzaminów zawodowych na terenie całego kraju". Odnosząc się do skali rezygnacji słuchaczy z kontynuowania nauki, Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że „w mojej ocenie wysoki odsetek osób, które rezygnują z nauki, zwłaszcza w pierwszych semestrach świadczy o prawidłowym sposobie kształcenia. Szkoła w sposób rygorystyczny przestrzega zasad ewidencjonowania frekwencji. Słuchacze mają obowiązek zdobywania ocen częściowych, a wykładowcy weryfikują wiedzę słuchaczy poprzez krótkie formy sprawdzające, często określane „wejściówkami”. Nie sprzyja to „przypadkowemu” spędzaniu czasu w weekendy. Ta szkoła została powołana w celu kształcenia na jak najwyższym poziomie. Budzić to może niechęć osób, które miały wyobrażenie szkół Cosinus w Białymstoku, jako łatwego zdobycia uprawnień i miłego spędzenia czasu, oraz uzyskania korzyści społecznych wynikających ze statusu Słuchacza. Jednocześnie mam wysokie oczekiwania wobec swojej kadry, co przekłada się na wymagania wobec Słuchaczy. Innym powodem jest sytuacja zawodowa słuchaczy. Wielokrotnie zgłaszają mi, że pracodawcy w sposób celowy utrudniają dokończanie swoim pracownikom pomimo tego, iż zależy im na podwyższaniu swoich kwalifikacji. Bardzo często zmuszona jestem do podpisywania druków delegacji, wystawiania i potwierdzania terminarzy zjazdów. Zdarzały się również telefoniczne rozmowy z pracodawcami na prośbę Słuchaczy w celu potwierdzenia powodu usprawiedliwienia ich absencji w pracy lub układania grafików pracy z uwzględnieniem terminów zjazdów. Kolejnym powodem są wyjazdy za granicę kraju. Słuchacze rozpoczynają kształcenie w szkole, a w sytuacji, gdy mają możliwość wyjazdu w celach zarobkowych przerywają ją. Niejednokrotnie wracają po upływie pół roku lub roku i wznowiają kształcenie. Zdarzają się również sytuacje, gdy Słuchacze decydują się na jednoczesne kształcenie w naszej szkole oraz podjęcie studiów w trybie dziennym. Nasza szkoła bardzo często jest traktowana jako doskonałe uzupełnienie praktycznej części kształcenia, której brak na studiach wyższych. W praktyce, w sytuacjach skomasowania dużej ilości zajęć obu szkół osoby te bardzo często nie są w stanie pogodzić ich czasowo. W związku z tym rezygnują ze szkoły, która nadaje im niższy stopień kwalifikacji, czyli szkoły policealnej, wybierając studia wyższe. Miewamy również takie sytuacje, gdy osoba zapisuje się do szkoły np. w okresie wakacyjnym, gdyż nie została przyjęta na wybrany przez siebie kierunek studiów wyższych. Szkoła rozpoczyna kształcenie w miesiącu wrześniu, natomiast dodatkowe wyniki naborów na uczelniach wyższych są publikowane jeszcze na przełomie września i października. W takich sytuacjach niejednokrotnie nasi słuchacze nie informują nas o podjęciu kształcenia na studiach wyższych oraz o rezygnacji z nauki w naszej szkole. Bardzo często nie odbierają też swoich dokumentów. Jediną informacją dla nas jako szkoły jest fakt absencji zaewidencjonowanej w dziennikach zajęć, czego wynikiem są skreślenia na koniec semestrów z listy naszych słuchaczy.” (dowód: akta kontroli str. 596-607)

3.4. W okresie objętym kontrolą bieżące wydatki placówki finansowane były przez Organ prowadzący (Spółkę z o.o. Cosinus z siedzibą w Łodzi). Organ prowadzący prowadził dla Szkoły wyodrębniony rachunek bankowy, na który wpływały dotacje z budżetu Miasta Białystok. Z informacji Organu prowadzącego Szkołę wynika, że otrzymał on z budżetu Miasta Białystok dotację w wysokości 1.782,8 tys. zł w 2012 roku, 1.969,8 tys. zł w 2013 roku, 1.705,2 tys. zł w 2014 roku i 1.613,9 tys. zł w 2015 roku, zaś koszty poniesione na funkcjonowanie Szkoły wyniosły odpowiednio: 1.815,2 tys. zł (101,8% dotacji), 2.020,0 tys. zł (102,5% dotacji), 1.706,8 tys. zł (100,1% dotacji) i 1.618,3 tys. zł (100,3%

dotacji). Szacunkowe koszty kształcenia w przeliczeniu na jednego słuchacza wyniosły od 920,51 zł w 2012 roku do 1.554,57 zł w 2015 roku.

Z corocznych rozliczeń dotacji przedkładanych za lata 2013 – 2015 przez Organ prowadzący do Urzędu Miejskiego w Białymstoku wynika, że główną pozycją wydatków był zakup usług edukacyjnych, fakultetów i zajęć dodatkowych, stanowiły one 66,4% otrzymanej dotacji w 2013 roku, 66,5% w 2014 roku i 64,6% w 2015 roku.

(dowód, akta kontroli str.389-391, 4620463, 464, 465-469, 513-517)

W wyniku kontroli przeprowadzonej w I połowie 2013 roku przez Biuro Kontroli Urzędu Miejskiego w Białymstoku, a dotyczącej przekazywania do Urzędu Miejskiego informacji o stanie uczniów oraz prawidłowości wydatkowania dotacji udzielonej w 2011 roku, Prezydent Białegostoku (w wystąpieniu pokontrolnym z 18 czerwca 2013 r.) zażądał od Organu prowadzącego zwrotu części dotacji przyznanej Szkole w 2011 roku, kwestionując w całości rozliczenie usług edukacyjnych oraz w części pozostałą dotację uznając, że część wydatków, nie była wydatkami bieżącymi o charakterze oświatowym, gdyż dotyczyła kosztów wspólnych Organu prowadzącego rozliczanych systematycznie kluczem podziałowym (wg wartości dotacji uzyskanej przez inne szkoły)⁴⁰. Organ prowadzący Szkołę nie zgodził się z argumentacją Prezydenta Miasta. Ostatecznie Prezydent Miasta Białegostoku wydał w dniu 26 listopada 2013 r. decyzję w sprawie zwrotu dotacji do budżetu miasta (789,2 tys. zł dotacji przyznanych dwóm szkołom). Organ prowadzący wniósł do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białymstoku odwołanie (16 grudnia 2013 r.) od tej decyzji. Do dnia 30 listopada 2016 roku SKO nie rozpatrzyło tej sprawy. Z informacji uzyskanej od Organu Prowadzącego wynika, że usługa edukacyjna jest w dalszym ciągu realizowana na takich samych zasadach jak w 2011 roku (przez podmiot zewnętrzny), a część pozostałych wydatków jest rozliczana kluczem podziałowym między innymi na poszczególne szkoły w kraju lub na szkoły na terenie Białegostoku.

(dowód: akta kontroli str. 462-463, 470-512, 513-517, 519-535, 539-541)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że część kosztów funkcjonowania Szkoły rozliczana była współczynnikami pomiędzy pozostałe szkoły (wszystkie lub też ich część) prowadzone przez Organ prowadzący. Stąd też nie można jednoznacznie ustalić, czy dotacje otrzymane przez Szkołę zostały wykorzystane w wysokości określonej w rozliczeniu przedkładanym do Urzędu Miasta, a tym samym, czy nie naruszono zasady wynikającej z art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty, że środki z dotacji mogą być wykorzystywane na zadania oświatowe konkretnej szkoły.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skuteczność kształcenia w Szkole bowiem słuchacze szkoły na poszczególnych egzaminach zawodowych w większości kwalifikacji uzyskiwali wyniki lepsze lub równe średniej krajowej. Niezadowolająca jest natomiast efektywność tego kształcenia, gdyż tylko niewielki odsetek słuchaczy zostaje absolwentem szkoły (od 10,1% do 35,7% w zależności od kierunku).

IV. Wnioski

Wniosek pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli⁴¹, wnosi o:

1. Przyjmowanie do szkoły jedynie kandydatów posiadających orzeczenie lekarskie dopuszczające do nauki zawodu.
2. Wylimitowanie pozyskiwania przez Szkołę danych i dokumentów dotyczących słuchaczy, przekraczających zakres określony w art. 20t ustawy o systemie oświaty.

⁴⁰ Kontrola dotyczyła równocześnie Zaocznego Liceum Ogólnokształcącego „Cosinus”.

⁴¹ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677), zwanej dalej „ustawą o NIK”.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 27 grudnia 2016 r.

Kontroler
Wojciech Olszewski
doradca ekonomiczny

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Agata Ciupa

.....
podpis

.....
podpis